

Programul școlar al dietei.

Brașov, 20 Ianuarie v. 1895

Sunt vre-o zece zile, de când se continuă în dieta din Budapesta desbaterile asupra bugetului instrucțiunii publice. Cine a urmărit cu atențiune mersul acestor desbateri, a trebuit să admire cum, pe acest teren, se unesc vederile deputaților unguiri din toate partidele. Singură voce discordantă între ei nu s'a ivit până acum, ci toți ca unul și unul ca toți sunt de acord în a căuta și exploata orice mijloc spre înaintarea maghiarisării.

Au vorbit până acum un număr însemnat de deputați din partida guvernului, ca și din opoziție, dar nici unul dintre ei n'a desfurat vre-o idee ori părere de Dómne ajută în ceea ce privește adevăratul progres al învățământului, nici unul n'a arătat vre-un interes față cu înaintarea adevăratei culturii în școle. Acesta este pentru ei un lucru secundar. Scopul principal al școlii, au spus-o mai mulți dintre vorbitori, este „propagarea spiritului național maghiar”. În jurul acestui punct se învîrte totul și din acest punct de vedere este tractată astăzi cestiunea școlară din partea tuturor bărbaților politici maghiari.

Încă înainte de-a se intra în meritul discuțiilor, raportorul Fenyvessi a ținut să se asigure încrederea și bună-voința colegilor săi din dietă prin declarațiunea scurtă, dar cuprinzătoare, că „scopul bugetului instrucțiunii este de-a se crea cultură maghiară unitară”. De aci înainte discușiunea a mers strună. Incepând dela ministrul instrucțiunii Wlassics și până la cel din urmă deputat, din câți au vorbit până acum, n'au avut în discursurile lor altă țintă, decât cea indicată de Fenyvessi, adică crearea unei culturii maghiare unitare.

Ore-care deosebire de vederi s'a arătat între vorbitori numai în

ce privește alegerea mijloacelor pentru ajungerea scopului. Unii cred, că scopul nu se va pute atinge pe deplin, pe cât timp instrucțiunea nu se va afla cu totul în mâna statului; alții însă sunt de părere, că ar fi o imprudență de a lua școlile din mâna confesiunilor, pe cât timp statul, care și așa nu dispune de mijloce materiale suficiente, poate să pună aceste școle în serviciul maghiarisării, introducând în ele succesiv limba maghiară, și fără de a mai lua asupra și greua sarcină a întreținerii miilor de școle, ce le susțin astăzi confesiunile.

Mai sunt apoi și alte deosebiri de vederi în ceea ce privește mai grabnica realizare a scopului. Unii dic, că „leagănul vieții naționale” sunt „kishdedovurile” și prin urmare de acestea trebuie să se țină seamă în primul loc; alții cred, că principala rețea sunt preparandiile, cari toate ar trebui să fie numai unguresci; alții însă sunt de părere, că institutele teologice torméză o pedecă esențială în calea, ce duce la maghiarisare, și de aceea cer, ca acestea să se pună sub controlul statului. Sunt însă alții și mai mari patrioți, cari dic, că nu mai e timp de perdut cu planuri și vorbe goale, ci simplamente să se închidă toate școlile „cu tendință anti-maghiară”.

Acesta este, pe scurt, oglinda fidelă a spiritului, în care decurg desbaterile din dietă asupra bugetului instrucțiunii publice. Bunul ministru Wlassics n'a întârziat de a-i liniști pe toți, dându-le a spera, că toate se vor face, dar numai de odată, ci pe rând. „Paciința aduce rose”, — domnii deputați se aibă numai paciință și ca mâne își vor vedea visul cu ochi. Revisuirea legii școlare din 1868, pe care ministrul și-a pus-o în program, va apropia ajungerea scopului, er decât și după acesta s'ar întâmpla să mai rămână pe suprafața globului unguresci ore-cari rămășițe de cultură nema-

ghiară, fi-va modus in rebus de-a le strivi cu timpul și pe acestea.

Nici nu putem aștepta altceva din partea celor ce conduc astăzi destinele acestei țări. Pe cât timp ei privesc în milioanele de cetățeni nemaghiari numai un material bun de exploatat la formarea unui stat național maghiar, de sigur, că numai în asemenea mod vom fi și tractați.

S'au auzit rostindu-se în dietă și cuvintele, că „aici în țară nu există naționalități, ci numai cetățeni maghiari egal îndreptățiți”.

Decă acesta este părerea celor ce cărmuesc astăzi destinele Ungariei, atunci ferice de ei, căci pot merge orbesce înainte.

Dar va sosi de sigur și acel moment, — cel pte omul preved fără a fi mare profet, — când domnii deputați vor fi siliți să deschidă ochii și atunci ce vor dice ei, decă vor vedea, că, de, există în țara acesta și naționalități, cari nu numai nu vor să fie exploatate ca material pentru mărirea unei rase streine de originea lor, dar pretind mai pre sus de toate drepturi naționale pentru asigurarea existenței rasei lor nedestructibile, pretind cu putere și în mod ireversibil să fie restituite pe deplin în exercitarea acestor drepturi firești cari pot fi un timp orecare desconsiderate și călcate în picioare dar nu pot fi desființate, precum nu pte fi desființată niciodată rassa unui popor viguros și plin de viață.

Bánffy și camera magnaților.

Foia apponyistă „Bud. Tgbl.” scrie următoarele despre un compromis, ce s'ar fi făcut între Bánffy și camera magnaților:

„După cum suntem informați, în zilele din urmă s'au ținut nise confaturi lungi între Bánffy și unii dintre membri din camera magnaților. Aceste confaturi, deși n'au avut vre-un rezultat pozitiv,

totuși ele prezintă un interes politic deosebit, pentru-că aci s'a vorbit despre două proiecte încă neresolvate: recepțiunea Evreilor și liberul exercițiu religios.

„Se spune, că atât din partea guvernului, cât și din partea magnaților s'ar fi constatat aplecarea de a încheia în privința acesta un compromis. Așa bună-ora ministrul-președinte să fi declarat, că densusul nu e de loc angajat în ceea ce privește forma proiectelor bisericesci restante, și că el numai pentru esența lor se va espune și e gata a numai ține la neconfesionalitate. Și în privința proiectului despre recepțiune ar fi aplecat de-a face unele concesii, ceea-ce însă ar dori, ca să rămână nealterată, e paragraful de liberă trecere. Contra-propoșiunile magnaților se reduc la dorința, ca liberul exercițiu al religiunii să se mărginească și mai mult, și să se ceară ștergerea paragrafului de trecere din proiectul de recepțiune.

„Până acum confaturile acestea n'au dus la nici un rezultat, dar atât guvernul, cât și cercurile opoșiionale din casa magnaților speră a ajunge la un rezultat pozitiv în direcția acesta”.

Noua „partida poporală”.

Pressa maghiară e ținută în mare fierbere din cauza formării noiei „partide poporale”, care și-a formulat și publicat zilele acestea programul în Budapesta într-o conferență la care au luat parte peste 250 bărbați catolici aristocrați și preoți.

Partida acesta pășese în acțiune cu totă puterea și energia, și cu cuvântul și cu fapta. În învălmășala și luptele dintre cele-alte partide din parlamentul unguresc, ea a profitat deja și până acum, la alegerea din Sepeș, unde aderenții ei au bătut la alegerea de deputat ce s'a făcut acolo, pe armadia hodorogită a lui Csáky, ceea ce a pus pe griji pe guvernamentalii, ca și pe kossuthiști, cari se tem, că noua partidă va deveni cu timpul centrul de luptă al tuturor confesiunilor din țară, intrunind astfel toate bisericile în luptă față cu reformele bisericesci „liberale”.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(10) (Urmare).

VIII. La adunarea din 3/15 Maiu.

Intr'acestea pregătirile pentru adunarea din 3/15 Maiu nu încetau. Ne cercetau omeni din deosebite părți și-i încurajam prin graiu și prin scrisori. In 12 Maiu flamura ne era gata; pe câmp alb era scris cu litere vinete: 15 Maiu 1848. Pace! Libertate!

Eram decisi, ca în ziua următoare să pornim. Deja în sera acestei zile atata popor s'a adunat în Chirileu, ca să mergă împreună cu noi la Blașiu, încât nu în căpea în curțile omenilor, ba ulițele chiar erau așa de pline, că abia au putut străbate animalele omenilor pe acasă.

In 12 Maiu dimineața pe la 8 ore am

eșit în fața poporului, l'am invitat să pornesc, pentru-că fiind noi cu căruțul, îl vom ajunge pe drum. Dar ei ni-au răspuns, că voesc a merge cu noi, și de vom merge noi tare, tot asemenea vor merge și ei. Implinind voia poporului, cam pe la 11 ore am eșit cu căruțul din curte, dar abia am putut străbate până în mijlocul satului, unde am ținut o cuvântare scurtă, în care am chemat pe Dumnezeu de martor, că noi nu avem nici un cuget de dușmăniță față cu națiunile conlocuitoare, ci dorim singur numai libertatea, care ne compete după dreptul naturei. Dumnezeu, creând pe om, n'a creat și privilegii, adică unii să fie domni, er milioanele poporului sclavii lor. Am chemat dar pe Dumnezeu întru ajutor, că de cum-va tiranii noștri nu s'ar fi săturat cu suferințele protopărinților noștri îndurate vécuri întregi, de cum-va ar dori, ca și în viitor să se mai desfăteze în lacrimile, cari au să ude măntul acestei patrii nefericite — atunci Elu să ne dea virtute, tăria trupescă și sufletescă,

ca drepturile și libertatea, la care a chemat totă suflarea omenescă, să ne-o putem elupta cu puterea brațelor noastre.

Momentele în cari am vorbit erau estra-ordinare, erau sublime. La vederea mulțimei însetate de a auzi vorbindu-se de dreptul de care a fost privată, m'a cuprins un entuziasm, o inspirațiune, așa că cuvintele imi curgeau, ca un riu. Niciodată în viața mea n'am văzut atata efect la o cuvântare, cum a fost acela, ce l'a stors modesta mea oratoriă; poporul a izbucnit în plâns cu hohot și între lacrimi rostii cuvintele: Dómne ajută!

Era să pornim, dar nise Unguri iobagi din St. Paul și Beșineu, ne-au oprit și au mărturisit în auzul mulțimei aceste: Omeni buni, pe noi ne-au trimis domni noștri să vedem, ce faceți, ce vorbiți, c'un cuvânt ne-au trimis să vă spionăm. Domni noștri ni-au spus, că învești voștri nu vreu binele vostru, ci numai vă nebunescuți și vă turbura, ca cu ajutorul vostru să răpescă bunurile domnilor pe sema lor. Dar acum ne-am în-

credințat, că ei ne-au amăgit și că voi nu doriți alta, decât libertatea, ce-o dorim și noi iobagii de unguiri. De aceea mergem acasă, ne luăm merinde și încă înaintea voastră vom fi și noi în Blașiu.

Am pornit înainte. Îndetutul și în jurul nostru era tot popor. Ne-am mișcat dară cum se mișcă o apă curgătoare, mergea totă masa, și noi cu ea. Gândeam, că decă vom eși din sat, o să putem mâna caii mai repede. Dar era imposibil. Eșind din sat, nu numai drumul, dar și câmpul mișna de popor; fruntea ajungea înaintea noastră în St. Paul și din Chirileu încă tot curgea poporul. Când am ajuns în drumul țării, numit pe atunci și „drumul lui Traian”, am dat de alte cete, venite din alte părți.

Târziu după ameză am ajuns în hula Șieuliei. Aci ne-am urcat pe cea mai înaltă culme și am căutat împrejur. Nici înainte, nici îndărăt nu vedeam unde e fruntea și unde e coda, ci tot cuprindeau ochii nu vedeai, decât tot Românii. Pe delurile, ce le puteam vedea, de cătră

„Egyetértés“ dela 30 Ianuarie n. publică un articol subscris de Kossuth Ferencz, în care vorbindu despre formarea noii partide, dice între altele:

„Amă pute să ne bucurăm, că nesmintit va sosi timpul, când aceia, cari cu noul program stau în „partida populară“, vor vedea, că programul acesta nu se poate realiza pe baza dela 67, și atunci ei vor veni la noi (la Kossuthiști); așa-dără noua partidă câștigă aderenți pe seama noastră.

„Dér nu ne putem bucura, ca o nouă partidă să arunce semința unei acțiuni centrifugale în patriă și să slăbească existența noastră națională.

„Ținta unică a noii partide este a pune afară din vigoare legile bisericesci politice. Partea aceea a programului ei, care nu se referese la politica bisericescă, nu e decât uneltă în mâna alcătuitoarelor partidei...

„Noi însă atragem atențiunea poporului cu sentimente independente, că totu ce se află în programul noii partide spre binele poporului, de multu se află în programul partidei independente... Îlu facem atentu, să nu stea în serviciul unei partide, care basază pretensiunile poporului pe temeuri, cari nu se pot ajunge, și să nu părăsască unicul drum alu fericirii sale pentru programe de partidă sunătoare, cari nu se pot esecuta, decât în privința politice bisericesci pe baza din 1867, decât ar reveni epoca reacționară...“

„Magyar Hirlap“ dice despre noua partidă între altele:

„Partida populară cochetează cu toate confesiunile, și de aceea scote cuvântul „catolic“ din numele ei... C'unu cuvântu, conștiința partidei populare e laxă și nu e alegătoare în mijloce. Aliându-se cu Roma, Viena și Bucuresciulă, pornește a cuceri Ungaria și vré să susțină domnia feudală cu puterea poporului...

„Să nu micșorăm curentul acesta, să nu ne legăm în speranțe. Etă, abia s'a format pe din afară, și din sinul nostru propriu izbucnește aceeași reacțiă. În ce se deosebesc programul partidei populare de reacțiunea din Viena? Și una și alta exploatează naționalitățile și confesiunile contra națiunei și a statului maghiar. Și una și alta ne sfășie în clase și alianțe de interese... Reacțiunea acesta însă e mai viclenă, mai cu două fețe, mai puțin sinceră, decât aceea (vienesă). Reacțiă din Viena celă puțin nu nebunesc poporul...“

„Pericolul ce-l cuprinde în sine alcătuirea și desfășurarea stindardului partidei populare, ne arată unicul mod prin care amă pute să-i tăiem triumful: partidă „liberală“ și cea „națională“ trebuie să fusioneze.“

Restaurarea magistratului din Hațeg

Hațeg, 29 Ian. n. 1895.

On. D-le Redactor! Intind nevovata mea penă în négra cernelă, ca să vă descoperu ilegalitatea, nedreptatea, injuria și batjocura făcută de vice-spanul comitatului Hunedórei, Hollaki Ártur, față de paotnicii locuitor ai vechiului oraș românesc Hațeg, cu ocaziunea restaurării magistratului orașenescu, întâmplată în 26 Ianuarie n. c.

Etă batjocura în totă golătatea ei: S'a publicat la timp ordinul vice-spanului Hollaki, că Sâmbătă în 26 Ianuarie n. cu trenul de amăqu va sosi ca să se servescă actul alegerii de ampoiati la magistrat în după amăda zilei menționate, pentru care scop s'a și convocat reprezentanța opidană.

Era surprinzător, căci vice-spanul pensionat Baresay, la alegerea ampoiati-lor avea lipsă de o di intrégă, pe când cestu de acuma o sevircesce în câte-va minute; se vede, că e unu discipul de al lui Bánfi-pașa.

După-ce discipulul lui Bánfi-pașa, care sosise la noi direct din B.-Pesta, a ocupat scaunul presidial, printr'o vorbire frumoasă despre concordia, ce trebuie să domineze între naționalități, despre eliminarea urei de rassă, despre egalitate, frățietate, bunăînțelegere și iubirea de patriă, a deschis și dința electorală a reprezentanței opidane.

Fără de a lua în considerare alegerea unui procuror pentru curata ședinței electorale, fără de a ține cont de sfaturile sale și fără de a urma proverbiului „exempla trahunt“, pune la ordine alegerea comisiunei candidătoare, firesc, după alegerea bărbaților de încredere.

Românii s'au învoit, ca să candideze din partea reprezentanței pe d-lu Ștefan Șelariu și Dr. Mesko, în speranța, că kici Bánfi-pașa va urma usului din trecut și va designa din partea sa pe unu Ungur și unu Român, dér ne-am înșelat, căci a designat pe Șeciu Bernád Miklos și pe Izikutz Antone; în urma acesta se putea pipai politica, ce juca sfetnicii lui Kicsi Bánfi, și îngâmfăți zimbeau, când pretorele Vasile Ianza a descoperit vice-spanului Hollaki, că rugarea sa pentru postul de primar a așternut-o oficiului vice-spanului și de ore-ce vice-spanul nu vine de-acasă, ci direct din B.-Pesta, cere a 'i se lua concursul spre sciință și alu candida pentru postul de primar.

Și era în dreptu a pretinde acesta, pentru-că în trei rânduri a fost chemat dela Petroșeni la Deva, pe spesele proprii, la vice-spanul Hollaki și la fișpanul, de l'au provocat, ca să pășescă și să primescă postul de primar în Hațeg.

Vice-spanul, după sosire, a chemat

la sine pe pretorele Janza și l'a provocat să se retragă. La acesta Ianza îi răspunde, că elu la provocarea vice-spanului și la a fișpanului a pășit și a concurat, peste voia sa, și de ore-ce elu și-a format partidă, acum în momentul ultim nu voese a se compromite, pentru-că atunci ar fi de risul și ocara partidului său, la care nu ar mai pute apela nici cându, ca să-lu sprinjinescă, ba l'ar arăta cu degetul, — elu nu se retrage, ci preferă o cădere cu onore, decât o retragere rușinosă. În urmă 'i se șoptesce să mergă acasă și să se pregătască cu o vorbire frumoasă. De-asemena s'a întâmplat și cu primarul Iosif Lencses, dicându-i vice-spanul, că se miră, că într'unu timp așa scurt și-a sciut forma o partidă atât de mare și dispunătoare. I se șoptesce să mergă și elu acasă, căci când va fi ales, va trimite pașa după el.

La postul de primar s'au insinuat, afară de cei doi de mai sus, și unu adeverat „reformatus magyar ember“, pe care nu-lu scia nimeni, numit Muzsnai Bela, care era practicant de vre-o câte-va luni la pretura de aici.

După ce se primesc toate rugările și insinuările de concurs la toate posturile, comisiunea candidătoare se retrage, spre a face dreptate, egalitate și frățietate.

Fiindu-și comisiunea în scurtu timp lucrarea, vice-spanul, eșind afară, ocupă presidiul și publică, că la postul de primar este candidat numai unul, Muzsnai Bela, la postul de senator Berzan, de controlor Stoica Peter, de esactor Peovicu și de cancelist Pocacu Ionu, ér pentru postul de perceptor s'a ordonat alegere între George Balaș și Dobai Ferencz, reușind cu mare majoritate George Balaș; s'au mai ales și doi senatori onorari.

Se dice, că pe pretorele Ianza nu l'au candidat, pentru-că e om avut, care nu e avisat a defrauda averea orașului, ba fiind bogat și încungiurat de rudenii cu stare, cari dispun de o avere până la o sută de mii, nu ar lucra în favorul orașului, ci pentru rudenii etc. etc.

Veți lume și te minunează, ce politică și ce nedreptate strigătoare la ceru a fost în stare a face o comisiune de candidare cu președintele său în frunte! Onore D-lui Șelariu, care s'a luptat singur pentru dreptatea și frățietatea, cu care vice-spanul îmbeta publicul ascultător. Vice-spanul însuși provocă pe Ianza, ca să concureze, dicându, că elu singur este acela, care ar pute scote orașul din noroiul, în care a ajuns, și că Ianza, ca Român, va sci împaca partidele, va face, ca să dispară disordinea din magistrat și discordia din oraș; și etă acel vice-span, astăzi, condus de alții, își calcă cuvântul, tăgăduesce totul și se face a nu sci, că a făcut vre-o provocare.

Pășesc-mă, Dómne, de cel viclen

și de amicul reușios, căci de inimic mă pășesc eu.

Onore D-lui B. Popovicu, care chemat în ziua următoare, ca să subscrie protocolul, ca barbat de încredere, n'a voit să mergă, ceea ce însemnă, că acesta nu a fost alegere, ci o denumire formală, pe care kici Bánfi ar fi putut-o face de-acasă, fără a mai cauza spese și ostenelă. Dixi.

SCRIRILE ZILEI.

20 Ianuarie.

Alegerea de preot la biserica St. Nicolae din Brașov. Duminică în 22 Ianuarie v. se va face alegerea de preot la biserica St. Nicolae din locu.

— o —

Institute pasteuriane în armată. Br. Krieghammer, ministrul comun de resbelu, a dat un ordin, în urma căruia toți acei soldați din armata comună, honvedime și glóte, cari ar fi mușcați de can turbați, să fi vindecați în institute pasteuriane speciale, înființate de-ocamdată numai în Viena și Pesta.

— o —

Numele elevilor preparandiali din Gherla, cari au părăsit institutul român și au trecut la preparanda statului, sunt acestea: Iuliu Anderco, Mihail Călușeri, Ioan Cărcu, Iuliu Cocișiu, Gregoriu Dobocanu, Octavianu Doi, Demetriu Harșianu, Ales. Horea, Gavrilu Hordoanu, Demetriu Irini, Dionisiu Popu Moldovanu, Emiliu Petruca, Nicolau Popu, Basiliu V. Popu, Pavelu Romanu, Iuliu Șiteu, Ioan Suhanyi și Teodoru Tarția. În totalu 18 inși. Cei doi tineri, cari n'au părăsit cursul, sunt: Ioan Lessiu și Iustinu Popu. Asupra acestui casu regretabil și îngrijitor de secesiune ni-am exprimat deja părerea în numărul de eri.

— o —

Impăratul Wilhelm, din incidentul morții mareșalului Canrobert, trimise generalului acetiua următoare depeșă: „Eu și garda mea deplângem din totă inima mórtea apărătorului erou dela St. Privat, care tot-deuna ne-a implut de admirațiune“.

— o —

Mare nenorocire. O depeșă din Londra anunță, că naia „Elbe“, care a plecat alaltăeri din Brema, eri dimințată la 6 ore s'a cufundat în urma unei ciocniri. Pe naie au fost 230 călători, dintre cari au putut fi mântuiți numai 22, ér ceialți și-au aflat mórtea între valuri.

— o —

Abdicarea principelui Ferdinand. O telegramă din Belgrad aduce senșionale scire, că unu din miniștri plenipotentari ai marilor puteri din capitala sârbescă, primisce diinic raporte dela un diplomat din Sofia, cari spun, că principele Ferdinand totu mai multu ajunge sub influența lui Zancow. Principele se ocupă mereu cu planul, de-a se apropia de Rusia, și deci acesta îi va garanta, că-lu va realege, atunci elu va abdice la tronul.

— o —

Sofia ambasadorului japonezu din Viena, Hissa Ohyma, va trece în curend la legea catolică și va primi sacramentul botezului din mâna nunciului Agliardi.

— o —

Noul comitet al societății „România Jună“ din Viena pe anul administrativ 1895, s'a constituit în următorul mod: President: Drd. med. Ales. Vajda Voevod; Vice-presidentu, Drd. med. Ionel Capșa; Secretar I.: stud. agr. Paul Bogdan; Secretar II.: stud. med. Nicolae Bacinschi; Cassaru: stud. med. Ales. Crăciunescu; Controlor: stud. tech. Teofil Popovic; Bibliotecar și econom: stud. silvanist George Sărbu. Spre orientare anunțăm, că localitățile acestei societăți din 1 Fauru se află: IX Lazarethgasse Nr. 26.

— o —

Bal în Beiuș. La 16 Februaris n. c. Casina Română din Beiuș va organiza un bal în favorul bibliotecii sale.

Dateșiu, Lechința, Órba etc. se slobozea la vale, ca povoiul, toți în vestiminte albe, ca în di de cea mai sfântă sârbătoare.

În 13 pe la 8 ore eram în Cetate de baltă. De pe delul, unde este cetatea, se vede valea Târnavi. Totu aceeași privelesce. Șesul plin cu popor, de pe toate delurile și colinele curgeau cete de popor. Vădându-le omul, gândeai că au inviat din morți și grăbescu la Blașiu, ca să vedă ziua libertății, cu alu cărei doru le-a ispirat sufletul.

Decă ne-am coborît în șesul Târnavi, n'am mai putut vedea nimic de popor, căci indesuindu-se în jurul flămurei, nu mai puteai vedea, decât pe cei din apropiere. Când drumul se ridica pe vre-o colină, nu vedeai nici capetulu, nici sfirșitul; trecându pe lângă păduri, toți s'au fost împodobit cu frunze verzi, entusiasmul nu mai avea margini.

De ștergere iobăgiei nu numai, că nu se îndoaia nici unu, dér să mirau de prostia Românului, cum a putut suferi atăta timp acestu jug rușinos, pentru ce nu s'au adunat, ca acum, și să fi spus Ungurului: „nu te mai servim!“

Suind dela Sâncelă cătră Blașiu, se audia un glas murmurător, cum răsuna în apropiere un clopot mare după-ce a încetat a-lu mai trage. Să fi putut, amă fi sburat, ca să ne întelnim cu prietenii, cu cunoscuții, să ne îmbrățișăm cu eroii, cari au făcut această adunare, ca și care n'a mai văcut ochiul Românului. Dér căuta să pășim încetu.

În urmă amă sosit. Nu era vorbă să poți pătrunde cătră piața. Amă tras pe ulița mare și cu anevoiă amă intrat la Gyulai.

Aici trebuie să facă amintire despre un incident întâmplat înainte de a fi intrat în curtir.

Când eram în mijlocul uliței, ne-au oprit în locu, ne-au prins cail de frâne, ba vre-o 5—6 Moși de pe la Cămpeni s'au apropiat cu fețe amenințătoare de noi, punându unu mâna pe flamura, ce o țineam eu. Nu ne puteam explica pricina, până când unu cunoscut mi-a șoptit, că în Blașiu a pătruns faima, că vre-o 40 tineri maghiari, conduși de maghiaronul Precup, feciorul protopopului din Craifăleu de pe Cămpia, ar fi sosit în Sâncelă

cu tricolorul maghiar, ca să agiteze în Blașiu pentru uniunea cu țera ungrăscă, că poporul ar fi în rătăcire, că noi amă fi acei tineri și flamura noastră ar fi flamura uniunei.

Lămurii astfel, am ținut celor ce ne amenințau o cuvântare, prin care s'au liniștit, și ni-au deschis calea cătră curtir.

Faima răspândită a fost adevărată, decât că d-lu Precup n'a îndrăsnit a intra cu tricolorul maghiar în Blașiu, ci nimicindu-l în Sâncelă, s'au strecurat unu câte unu în oceanul românesc.

Dela curtir amă pornit spre mânăstire. Nu era vorbă să poți vedea, ori să poți întelni amici și cunoscuți. Vedeam numai, peste capetele ómenilor, mulțimea flămurelor românesce, purtătorii cărora vădând flamura noastră, făceau mișcări de salutare și observam, că se apropie de a noastră. În urmă, și după timp îndelungat, ni s'au împreunat flămurele, ca și când s'ar îmbrățișa. Atunci a răsunat unu „vivat“, de gândeai, că se cutremură întreg pământul....

(Va urma).

Intrarea: Pentru persoană: 1 fl., pentru familie, după plac. Inceputul la 8 ore seara. Ofertele marinimose și suprasolvirile se vor dăruia pe cale diaristică.

—o—

5. O specialitate austriacă. Pacienților de stomac se recomandă prafurile veritabile ale lui Millo ca un medicament deja aprobat și foarte bun pentru digestiune. 1 Cutie 1 fl. Se poate căpăta dinlic prin poșta de la farmacistul A. Moll, liberant al curții imp. și r. din Viena, Tuchlauben 9. In farmaciile din provincie se se cêră espres preparatele lui Moll provédute cu subscrierea și marcă de contravenție.

Dictatura în Elsația-Lotaringia.

— Din parlamentul german. —

Parlamentul din Berlin a desbătut în ședința dela 30 Ianuarie propunerea lui Auer și soții de-a se ridica dictatura din Elsația-Lotaringia.

Luând cuvântul prințul Hohenzollern cancelarul imperiului a spus, că legea din 10 Septembrie 1871 s'a adus în nisea impregurării, când în multe părți domnia curente dușmănoasă Germaniei. Astăzi însă paragraful pentru dictatură n'are decât însemnătate teoretică. Poporațiunea din Elsația-Lotaringia e muncitoare, e fidelă și respectă legea și religia. Cu toate acestea n'ar fi consultat a sista paragraful pentru dictatură. Guvernul din numitele provincii are lipsă de siguranță față de agitațiunile din afară. Pe lângă acesta trebuie să mai accentuez, că guvernul francez totdeauna s'a purtat corect și leal. Acesta însă nu însemnă, că Francesii n'ar dori să încorporeze aceste provincii în Franța. In privința acosta paragraful despre dictatură dă garanții. Cancelarul concede, că legea acesta face încât-va impresiune chinuitoare. Elsația-Lotaringia însă numai atunci poate fi egală cu Germania și celelalte părți ale ei, decă vom fi asigurați contra influențelor străine. Până atunci dera legea trebuie susținută. Din cauza acesta cere, se nu se primescă propunerea lui Auer și soții.

Gub. dișe, că decă în provincii s'ar face mulțămire, atunci ar înceta și influențele străine.

Puttkamer, secretar de stat, respinge aceste cuvinte și declară, că agitațiunea franceză, spriginată și apărută de agitația din Elsația Lotaringia, este sulă în corbul german. In Franța sunt 47 societăți, cari promovă emigrarea din Germania și și-au pus de problemă a susține la suprafață cestiunea elsas-lotaringiană. In nici o parte a Germaniei nu se scrie mai cutezător, decât în Elsația-Lotaringia.

Lieber declară, că partida centrului va vota propunerea de sistare a dictaturei.

Numărul festiv al „Transilvaniei“.

Numărul festiv al „Transilvaniei“ editat cu ocaziunea jubileului său de 22 ani, a apărut acum în tipografia arhidiecezană pin Sibiu; este un volum elegant, tipărit pe hârtia de lux, fiă-care pagină e încadrată în linii roșii, învelitoarea de-a-semenea e foarte frumoasă. Editorul e Comitetul Asociațiunei, er redactorul Z. Boiu. In textu se află portretele reșoșai ai președinților Asociațiunei și ale redactorilor eiști din viață. Cuprinsul este următorul: „Transilvania“ la jubileul de 25 ani, poesiă de Zaharia Boiu; Trei decenii din viața Asociațiunei, de Z. Boiu. (In cursul acestui interesant tractat se află portretele președinților în următoarea ordine: Andreiu Baron de Șaguna, Baron Vasiliu Ladislau Popu, Timoteiu Cipariu, Iacobu Bologa și George Barițiu.) Urmăză un tractat intitulat: Jubileul „Transilvaniei“, în care e intercalat portretul fostului redactor Ioan Popescu. După asta sub titlul „Din darurile zilei“ urmăză o seriă de aforisme alese, între cari la locul primu una a Escelenței Sale Metropolitului Mironu Romanul, alta a Escelenței Sale Metropolitului Victoru Mihályi, apoi ale episcopilor Meșianu dela Arad și Popea dela Caransebdșu, a președintelui Asociațiunei I. M. Moldovanu etc., cu totul vre-o 21 de aforisme.

Urmăză: O voce la fondul de teatru

român, de Dr. Ilarionu Pușcariu; Resunetă din Maramureșu, de Titu Budu, vicariul Maramureșului; Observări și propuneri, de Iosif Sterea Șuluțiu, membru fondator; Dorul meu, de Alexandru Romanu; Inceputurile teatrului român, de Dr. Gregoriu Silași; Cultură și caracteru, de Liviu Lemény (Seliște); Lupta în universă, de D. R. Cordescu; Ne lipsese un centru literar-sciintific, de Dr. G. Vuia; Earna în Codru (schită de pe natură), de Ieronim G. Barițiu; Aur și feru, de Dr. Georgiu Popa; Școala vieții, de Dr. P. Spanu; Picături în mare, de Dr. V. Saftu; Spicuri din istoria școlii civile de fete cu internat a Asociațiunei, de I. Popovicu.

In fine urmăză o încheiere din partea Redacțiunei. Dintre tractatele înșirate aci, unele mai ales sunt de totu interesul. Atragem atențiunea publicului român asupra acestui număr festiv al organului Asociațiunei noastre.

Societatea academică „România Jună“.

Din raportul anual al Societății academice „România jună“ din Viena, publicăm următoarea parte generală, ce-o aflăm în fruntea raportului:

Douăzeci și patru ani trecură, de când societățile deja esistende „România“ și „Societatea literară sciintifică“, după multe conferențe și debateri s'au unit în o singură societate, sub unu drapel și o devisă.

Cultura, lumina și solidaritatea, principiile conducătoare ale secolului de ađi, însușite și primite de fiă-care popor conșciu de sine, își avură influința, efectul și asupra națiunei noastre române, națiune tină, de abia scăpată din odioșele lanțuri ale despotismului și ale negrei iutunecim.

Era și naturalu, căci liberu fiindu poporul român, aședat pe treptă egală cu celelalte națiuni, avea dorul, ba chiar și dreptul a se cultiva. — Studentii români, fiți unei națiuni, care tinde spre lumină și cultură, adevărata armă de a-ți căștiga simpatii și respectu, recunoscendă acestu mare adevăr și purtandă în peptul lor dorul de a se cultiva, uniri societățile, întemeiară unu singuru focalu, care avea să-și împartă rațele călduroșe cu o putere mai intensivă, ca mai înainte.

Pentru tinerii români, conduși în capitala monarhiei, totu de acelu dor de a se cultiva este „România Jună“ acestu focalu. — „România Jună“ a fost și este menită, de a atrage la sinul ei pe toți studentii români, cari petrec în Viena.

Acestu focalu culturalu naționalu ne dă ocaziune de a-i absorbe rațele binefacătoare.

Mulțor tineri le-a servit „România Jună“ de mamă, învățându-i limba maternă. „România Jună“ este pentru noi școala, unde ni-se întăresce caracterul, aci ne putem pregăti pentru viitorul, care ne așteptă, spre a pute pași cândva ca tineri atâți atletici și sprijinitori ai adevăratei culturi naționale.

Acesta e adevăratul scop al societății noastre „România Jună“, care scopu e și motivul, ce-a îndemnat pe mulții sprijinitori ai noștri, de nu ne-au detrasă marinosul lor concursu moral și materialu, chiar până și în prezentu.

Noi avem datorința de a-i păstra nu numai bunul nume de care se bucură, dera o și sprijini intru ajungerea nobilului ei scopu.

Puțin, căți suntem, ne-am și nisuit întru acolo, ca să corespundem mărețului scopu și să-i ridicăm prestigiul.

In liniamente generale vom arăta activitatea noastră în anul espirat.

Cumplită amărăciune ne cuprinde, când pe lângă modestele noastre fapte, venim a releva evenimente de cele mai triste.

Cruda sorte și anul acesta ne-a cercat, răpind din mijlocul nostru pe doi iubiți colegi: pe de toți stimatul Dr. Valeriu Telescu, caracterul ferm și curat, cu sentimente adevăratu românesci, și pe

tinerul, dera zelosul membru Isidoru Tarnavski.

Societatea și acum și-a implinit sacra datorie, esprimandă familiilor reșoșailor adencă simțitele sale regrete și condolandule, a depus cununi de flori pe sicriile defuncțiilor.

Fie asigurate onorabilele familii, că „România Jună“ le va păstra o memoriă eternă.

De asemenea societatea noastră, cu ocazia celebrării parastasului în memoria Baronului Vasilco, fostul președinte al societății noastre, în urma unei hotăriri luate în ședință, a fost reprezentată prin unu membru din comitetu, depunendă în locu de cunună, la espresa dorință a familiei, suma de 20 fl. la societatea „Școala Română“ pentru scopuri filantropice.

Deosebită onore are societatea noastră, când pentru diferite merite față cu ea, are ocaziunea de a denumi membrii onorari și emeritați. Astfel în adunarea generală din 1893, societatea a denumit de membru onoraru pe d-lu Aurel C. Popovicu, er pe d-nii Dr. Aurel Ciutu și Dr. Erast Tarangulu de membri emeritați.

O direcțiune principală a „României Jună“ a fost în anul acesta: promovarea legăturilor amicale cu societățile studentesci din locu. Putem fi mândri, că suntem stimati de toate societățile și corporațiunile străine. Legătură deosebită amicală ni-a succedă să susținem cu frații noștri de suferință, fiți poporului din nordul Ungariei, cu membrii societății „Taranu“. Fie asigurată on. societate „Taranu“, că și de aci încolo îi vom păstra aceleși simpatii și respecte, ca și până acum.

Pe terenul literar n'am desolvat atătu câtu să recere. După ce însă fiă-care este ocupat și cu ale sale, este încât-va de scusat. Să sperăm însă, că anul viitoru va fi mai mănos.

De biblioteca societății ne-am îngrijit și anul acesta, spesand spre scopul acesta o sumă destulă de frumoasă, relativu cu modestele noastre puteri.

Mobile societății au fost supuse unei definitive renovări, așa încât corespundă impregiurărilor de ađi ale societății.

Cu o deosebită mulțumită și recunoștință suntem dator membrului nostru onoraru d-lui profesor Nicolae Teclu, pentru nobilul său concursu pe terenul socialu. Prin prelegerea chemică imprenată cu experimente, a dat unu impulsu vieții sociale românesce din Viena. Primescă d-lu profesor N. Teclu și pe acosta cale viile noastre mulțumiri și fiă asigurată de deosebita noastră stimă și recunoștință, ce i-o păstrăm. Să sperăm, că esemplul datu de d-lu profesor Teclu ilu voru urma și alții.

Conformu usului de până acum, și anul acesta s'a serbat aniversarea a XXIV prin ședință festivă, la care au luat parte mai mulți doșni ai coloniei române din locu.

Diua memorabilă de 3/15. Maiu s'a serbat prin o excursiune în frumoșele impregiurări ale Vienei.

Avendă anul acesta mari spese cu bibliotec și economatul, societatea a oferit membrilor săi numai modeste ajutoare materiale. Unu membru a avut locuința liberă la societate în decursul anului, er 2 membrii au primit imprenă 35 fl. ajutoru.

Ceea ce am făcut în direcțiunea acosta, am putut implini numai și numai cu ajutorul publicului român și al amicilor societății noastre. O plăcută datorință ne implinim, când și pe calea acesta venim a ne esprima sincera noastră mulțumită tuturor binefacătorilor noștri.

Sciri telegrafice.

Parisu, 1 Februarie. In camera combate radicalul Hubbard creditul de 20.000 franci pentru serbările funebre ale lui Canrobert.

Ribot pretinde desbateri secretă. Hubbard voiesce să vorbescă dera e impeditu de centru.

Lavy invinuesce pe Canrobert pentru ținuta lui cu ocaziunea loviturii de stat.

Leherisse justifică procederea lui Canrobert, între strigate de protestare din stanga.

Brisson dișe, că soldatul se nu asculte de porunci, cari stau în contrarietate cu constituția.

Mare aprobare în stanga.

După diferite scene sgomotose creditul se primesce cu 288 contra 152 voturi.

In senat s'a primitu atătu creditul de mai susu, câtu și legea privitoare la amnestia.

Sofia, 1 Februarie. Amicii lui Stambulow l'au candidat pe acesta pentru cercul vacantu din Tirnova.

Rotterdam, 1 Februarie. Ministeriul de marină ordonă deținerea căpitanului vaporului „Crathi“, care a causat perirea corăbiei „Elba“.

DIVERSE.

O catastrofă în Persia. Unu spaimătoru cutremuru de pământu a avut locu la Kuchan pe la 12 césuri din di. Cutremurul a tinut trei minute. Totu orașul e o grămadă de ruine. Se spune, că o mulțime de persoane au pierit, 600 au fost îngropate sub zidurile giamiei și alte 600 au pierit în diferitele stabilimente de băi. Cei cari au scăpat n'au avut timp de trei zile apă și de mâncare. Firele telegrafice fiind rupte, n'au avut cum să cêră ajutoare. Suferințele răniților au fost teribile, și mulți au pierit din lipsa de ajutoru. Totul e în ruină. Dela 5, sguduiturile sunt zilnice. La 12 crențu pe la césurile 6 seara se produse o sguduitură puternică, urmată de alte trei cam la césu și patru césuri intervalu. Locuitorii spaimantați stau grupați sub cerul liberu. Frigul e puternic, și lipsese ajutorul medicalu. Doctorii ruși din Askabad au plecat să ajute victimele catastrofei.

Literatură.

In tipografia română a dieceșei Aradului a apărut: Compendiu de geografă universală, elaborat în usul preparandiilor și a școlilor medie, cu 20 figuri originale intercalate în textu, de Teodoru Ceantea, profesor preparandiulu. Edițiunea a treia. Arad, 1895. — Pe lângă schimbările etnografice și politico-administrative, ce s'au făcut în cești 10 ani din urmă, edițiunea de față se deosebesce de celelalte atătu în formă, câtu și în materie, prin mai multe îndreptări și îmbunătățiri, cari ridică valoarea acestui voluminosu op. Prețulu unui esemplar 1 fl. 50 cr.

A apărut Nr. 2 din anul alu doilea alu revistei ilustrate „Vatra“, cu următorul sumaru: Hanul ciorilor, de Ionu Slavici; Lupulu și corbulu, de V. D. Păun; O familie domnescă în esil, de Neculai Iorga; Vorba aluia, de C. Coșbu; Prăvălia pisicei, de După Balzac; Ninge, de Gr. Vasiliu; Flașnetarul, de St. Basarabeanu; Dări de sémă: Temniță și esil de Z. Arbore, de Sergiu B.; Móra din vale, douș surori etc. de I. Rusu-Șirianu, de Protertiu; Felu de felu, de *.*. Ilustrațiile: Intăia sărutare; Luptă pentru esistență; Măntuită; Unu balon în curtea mănăstirii; Secrete; Plimbarea nocturnă a unei cadăne; La pândă.

In editura tipografiei „Aurora“ A. Todoranu din Gherla a apărut o frumoasă colecțiune de poesii, intitulată Buchetul, cuiese de Ionu Popu Rețeganulu. Conține vre-o 82 de poesii din cele mai alese. Prețulu 25 cr.

In Institutulu de editură Raliau și Ignat Samitea din Craiova, a apărut: Iubita, romanu, de cunoscutul scriitor Traianu Demetrescu. Formatu esteticu de 140 pag., tiparu curat și hărtia fină. Costă unu esemplar 2 lei.

„Călindarul plugarului pentru anul 1895“, a apărut în tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, continuă de-a fi foarte căutat și călduros primit din partea publicului. Doritorii de a avea acest călindăr să grăbescă a și-l procura până mai avem exemplare disponibile. Pentru încungiuirea cheltuielilor, abonenții „Gazetei“ și-l vor pute procura mai ușor, trimițându prețul „Călindarului“ de-odată cu reînnoirea abonamentului. Prețul este 25 cr., la cari-mă-suntă a-se adaugă 5 cr. pentru trimiterea cu posta. De vânzare și la librăria I. E. Teranu în Oravița.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Ianuarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	125.10
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	129. -
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	103.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost. J. emis.	125.75
Bonuri rurale ungare	98.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Imprum. ung. cu premii	160. -
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	145.50
Renta de hârtie austr.	100.65
Renta de argint austr.	100.75
Renta de aur austr.	125.50
Napoleonilor	9.86
Mărci imp. ger.	60.75
London (lire sterlinge).	124.10
Rente de corone austr.	101.95

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Ianuarie 1895.

Banote rom. Cump.	9.74	Vând.	9.79
Argint român. Cump.	9.65	Vând.	9.70
Napoleon-d'or Cump.	9.82	Vând.	9.85
Galbeni Cump.	5.85	Vând.	5.90
Ruble rusești Cump.	132. -	Vând.	—
Mărci germane Cump.	60.15	Vând.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vând.	101.75
Lire turcești Cump.	11.15	Vând.	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

**Cine vrea se bea
Vin bun și efțin,
se și-l procure din
casa Nr. 48 strada Porți
la „Trei Litre“**

1 Litru Savignon	fin 70 cr.
1 „ Leányka	„ 50 „
1 „ Vin din 1892	„ 40 „
1 „ Vin din 1893	„ 30 „

596,6--10

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra gutaților celor mai cerbicioși la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.—Prețul unei cutii originale sigilat 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de sentire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trasu (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic.)

La întrebuințarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură și această apă de gură conservarea sănătōsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 65 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comandă din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumitu preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșii, J. L. & A. Messhaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

5-52.

Convocare.

În urma îndrumării Onoratului tribunal reg. din Brașov, datat din 15 Ianuarie a. c. Nr. 122—1895, acționarii institutului de credit și economii „PARSIMONIA“ din Bran sunt invitați a se presenta în modul prescriș de legea comercială, la adunarea constituantă.

ce se va ține **Mercuri în 20 Februarie a. c. st. n. la 2 ore p. m.** în localul „Parsimoniei“ din Bran, pentru rectificarea și întregirea statutelor din 5 Decembre 1894.

Bran, în 30 Ianuarie 1895.

I. Cav. de Pușcariu, George Babeș,
presidentul societății not.

Nr. 923/95

PUBLICAȚIUNE.

Deore-ce numai o mică parte dintre comercianții din locu au urmat publicației din 21 Decembre 1894 Nr. 15345, de aceea se provocă acei comercianți din nou de a ascerne conspectele asupra personalului propriu cu atât mai multă până în 5 Februarie a. c., deore-ce la casu contrarū întrelăsarea acesta se va pedepsi cu câte o pedepsă de 5 fl. Brașov, 25 Ianuarie 1895.

612,1—2 **Magistratul orășenesc.**

Nr. 1222—1895.

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de comisar de poliție cu un salar anual de 600 fl. și 150 fl. bani de locuință, respective pentru ocuparea posturilor orășenesci de serviciu de venit din acest incident eventualmente vacante, se escrie prin această concurs.

Reflecții au de ași așterne petițiunile instuite în mod corespundător până în 15 Februarie a. c. la prânđu 1 ora acestui magistrat.

Brașov, 25 Ianuarie. 1895.

613 1—3. **Magistratul orășenesc.**

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria I. Gross.

Marea bancrută!

New-York și Londra n-au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vădută necesitată să dăruiescă întregul ei deoposit în schimbul unei rēplate mici pentru muncă. Eu sunt impaternicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adevă:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engiesă,
- 6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent americană,
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent americană,
- 1 lingură de argint pentru supă patent americană,
- 1 lingură de argint pentru lapte patent americană,
- 2 ciocănele de argint pentru spart ouă, patent americană,
- 6 cesci Victoria engiesc,
- 2 caudelabre de masă,
- 1 strecurătoare pentru cēiu,
- 1 zaharnița,
- 44 bucați la unu locu.

Tōte cele 44 de obiecte susu amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de fl. 6.30. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e o șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit bani înapoi, nimerece în-ș se nu trēcă cu vederea ocașiunea acesta favorabilă de-ași procura această garnitură pomposă, care cu deosebire se potrivește pentru

dar de nuntă și în ori ce gospodărie.

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Haupt-Agentur der vereiniger amerik. Patent-Silber-waarenfabriken. WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.

Telephon Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursă postală seu cu trimiterea înainte a sumei. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr. Veritabil numai cu marca.

Estras din scrisorile de recunoștință:

Vila Lhota, (Boemia) 7 Ian. 1895.

Sunt foarte mulțamit cu tacămurile trimise. Sunt solide, frumoșe și efține.

Friedrich Popella, cooperator.

Verespatak, 29 Dec 1894.

Pe adresa Bodnar, am comandat 41 cuțite și furculițe, sunt foarte bune și aduc mulțamire în numele meu și al consortei mele.

Johann Neubauer.

Prebuch, 17 Dec. 1894.

Trimiterea D-tale cu care am fost pe deplin mulțamit, a făcută mare senzație, prin ieftinătate și bunătate.

A. Havelt.

Gross Bistritz (lângă Rozenau)

3 Februarie 1894.

Trimit sumă pentru marfa trimisă și sunt pe deplin mulțamit.

Jacob Jelinek, paroch.

Jurajkod, 4 Dec. 1894.

Cu trimiterea sunt foarte mulțamit V'am recomandat la toți cunoscuții mei.

Helena Rogic.

Debovec, 30 Dec 1894.

Cu trimiterea într'adeveru foarte mulțamit și v'am recomandat tuturor cunoscuților mei.

Johann Bastecko,

caporal de gendarmerie.

599.1--6.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădută cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateț, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

ÎN ACRU, ARGINTU ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,

LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ

DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ

DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE

pentru tōte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,

Circulare, Scrisori.

Couverts, în tola măzimea.

TARIFE COMERCIALE,

INDUSTRIALE, de HOTELURI

și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.